

Demografiopgave 4.0

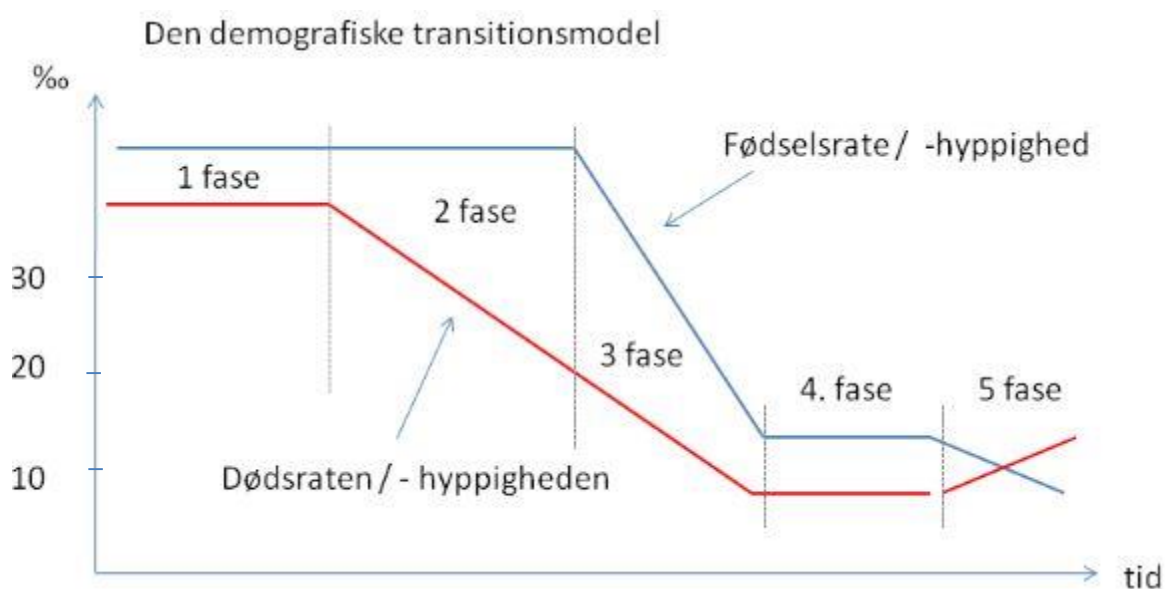
Den Demografiske transitionsmodel

Den demografiske transitionsmodel blev udformet tilbage i 1930'erne. Baggrunden var, at demografer havde iagttaget en række fælles træk ved befolkningsudviklingen i de industrialiserede lande. Det er disse fælles træk i udviklingen i fødsels – og dødsraten over tid, som modellen søger at illustrere.

Vi bruger modellen til at sammenligne og analysere befolkningsudviklingen i forskellige lande. Den grundlæggende tanke i den demografiske analyse er, at et lands befolkningsudvikling afspejler landets udviklingsniveau; f.eks. industrialiseret - ikke-industrialiseret, by- eller landsbrugskultur, rigt – eller fattigt.

Spørgsmål:

1. Hvad betyder 'transition' og hvad menes der med 'demografisk transition' ?
2. Hvordan aflæses befolkningstilvæksten på modellen?
3. I hvilken fase af transitionen er befolkningstilvæksten h.h.v. :
  - a. Stigende ...
  - b. Faldene ...
  - c. Stabil ...
  - d. Negativ ...
4. Hvilke samfundsmæssige forhold kan forklare udviklingen fra
  - a. fase 1-2 ...
  - b. fase 2-3 ...
  - c. fase 4-5 ...

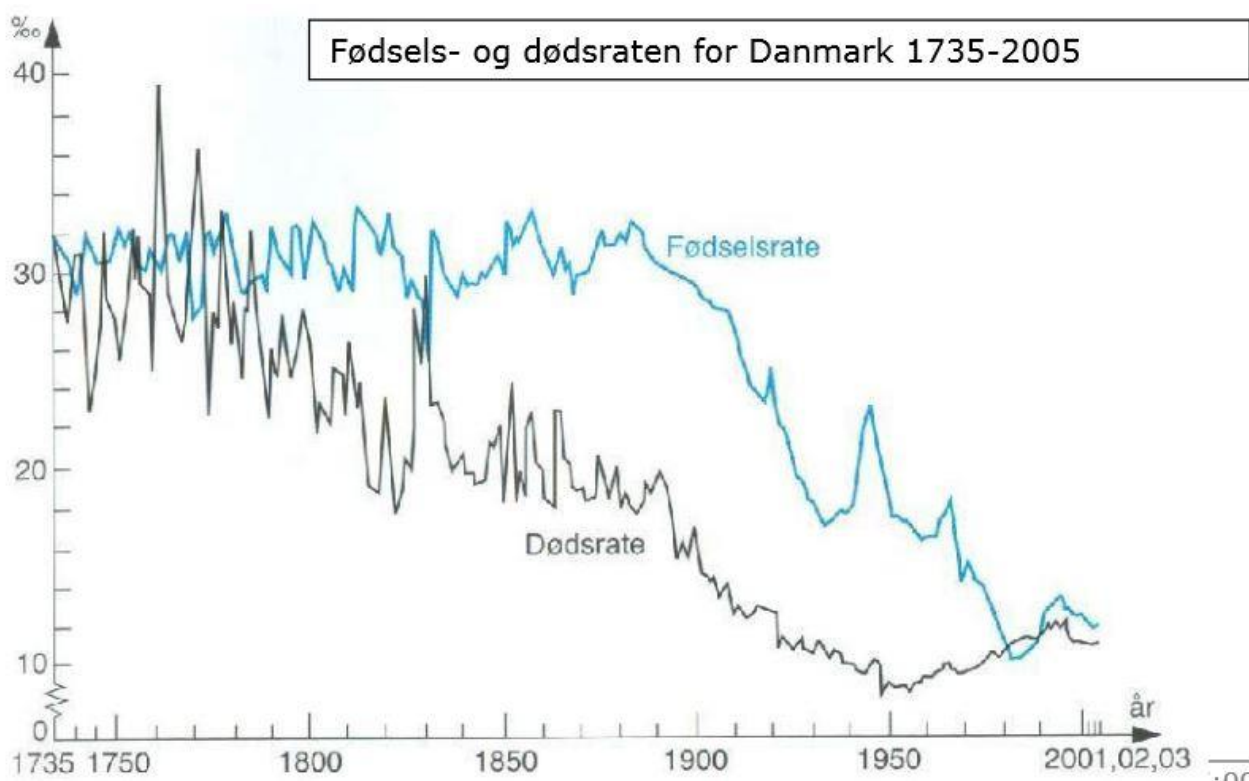
Demografiopgave 4.1

Demografiske transition i Danmark

Materiale: Lærebogens afsnit om den demografiske udvikling og transition i Danmark

1. Marker i nedenstående figur, hvornår de enkelte faser i den demografiske transition finder sted i Danmark. Bemærk: Der er én af modellens fem faser som ikke genfindes i Danmark!
2. Hvorfor er der så store udsving i dødsraten i 1700 tallet og frem til midten af 1800 tallet?
3. Hvilke samfundsmæssige forhold bruger lærebogen til at forklare den **faldende dødsrate** (fase 2) ?
4. Hvad er karakteristisk for **fødselsraten** helt frem til slutningen af 1800-tallet?
Hvad tror du årsagen hertil kan være?
5. Hvilke **samfundsmæssige forhold** kan forklare skiftet fra fase 2-3 i Danmark?
6. Hvad er karakteristisk for **fødselstallets** udvikling fra slutningen af 1800-tallet og frem til i dag?
Find mindst 2-3 samfundsmæssige forhold som kan forklare denne udvikling?
7. Hvordan forklarer teksten det **'babyboom'** som finder sted omkring 1945?
Siden hen følger to mindre babyboom, find dem på figuren – og forklar hvorfor disse opstår
8. Hvornår begynder **dødsraten** at stige igen? Find to demografiske forklaringer herpå – som kan udledes af figuren! *Tip: du kan spørge sådan:* Hvem er det som begynder at dø på det tidspunkt?

Demografiopgave 4.2

Demografiske transition for landegrupper

Begreber:

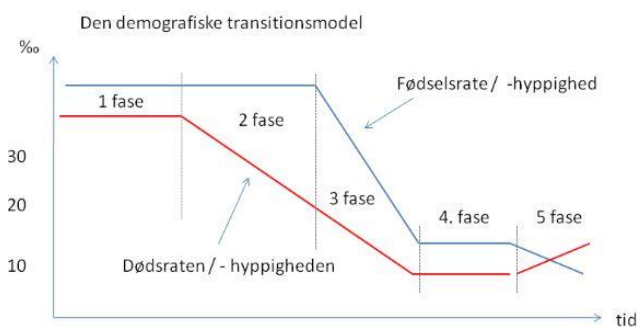
Hvor man tidligere talte om llande og Ulande, taler man i dag om lav-, mellem- og højindkomstlande, bestemt ud fra landets **BNP pr. indbygger**. Verdensbanken definerer de enkelte indkomst grupper således:

Højindkomst:	> 12.746 US \$
Mellemindkomst:	1.045 - 12.746 US \$
Lavindkomst:	< 1045 US\$ pr. indbygger

Opgaver:

De tre figurer t.h. viser udviklingen i fødsels- og dødsraten for de tre grupper af lande i årene 1950-2015

1. Indtegn på de tre figurer **hvilke faser** i den demografiske transitionsmodel som hver af de tre landegrupper har gennemgået siden 1950

2. Beregn **befolkningstilvæksten** i procent % for henholdsvis 1950 og 2015 for hver af de tre landegrupper – indskriv resultatet på figurerne
3. Find **samlede befolkning** (Total population) i henholdsvis High-income, Middle-income og low-income landene for årene 1950 og 2015 i databasen her: <http://esa.un.org/unpd/wpp/DataQuery/>
Indskriv befolkningstal i mio. i figurerne her.

